

Foto: Presse Sports

Norbert Callens

Lídr ve svetru

Má talent ten kluk, všimne si stáj Mercier a dá mu svůj dres. V něm je Norbert Callens nejlepší v etapách Okolo Belgie a za to ho – protože se ještě závodí v rámci národních výběrů – Belgičané berou na první poválečnou Tour de France. Naneštěstí pro něj se věci kazí a na Tourmaletu se ve sjezdu

svalí na zem. A odstoupí. Další rok mu to nevychází o nic lépe, nestihne limit 9. etapy. Tak doufá, že při třetím pokusu v roce 1949 ho už štěstí nemine. Callens opravdu vítězí ve druhé etapě a po ní je z něj lídr. Ovšem lídr bez žlutého dresu.

Pochází ze západních Flander, ten rok je mu pětadvacet a jako každý závodník sní o maillot jaune. I jen na jediný den ho mít pro sebe, obejmout ho, políbit. Ale namísto slávy se Callens musí obléknout do ostudy. A po té epizodě na severu Francie, kdy sice vystoupá na první místo pořadí závodu, ale jeho žlutý dres se kdesi zatoulá a on zůstane „nahým“ králem, se pro něj Tour de France stane noční můrou.

Kvůli tomu už se ve Francii nikdy neobjeví a v roce 1952, ve svých osmadvaceti, si uvědomí, že své nejlepší dny má za sebou a že už se nikdy nevrátí. A tak s cyklistikou skončí.

Ale o tři roky dřív stojí 30. června v Paříži plný naděje. Kdesi v dáli leží Remeš, cíl prvního dílu, další den Brusel. Třetí etapa odtud povede na západ, do Boulogne-sur-Mer. Měří 211 kilometrů, rovina. Ve žlutém je Belgičan Lambrecht a v tranzitní etapě se neočekává, že by se na jeho postavení mělo cokoliv měnit.

Jenomže na 21. kilometru vypálí z pelotonu César Marcelak, někdejší šampion Francie, a s sebou stáhne Belgičany Mathieua a Callense, co chtějí čest svého týmu a lídra bránit. Za dvacet kilometrů u Athu je jejich výhoda šestiminutová a na belgicko-francouzské hranici už přesahuje jedenáct minut.

Takový útok tak brzy po začátku Tour de France mohl pro uprchlíky znamenat jediné – vynést jim žlutý dres. Callens ztrácí toho rána 6,5 minuty a umí si to dobře spočítat. Přesto tým Belgie víc sází na druhého muže ve skupině. Pojedeme na Mathieua, ano? zní povel. On může vyhrát etapu a ty stejně půjdeš do vedení, vysvětlují Callensovi.

Toho v Lille stihne defekt, ale zbylí dva jeho kumpáni se usnesou, že zvolní; ve třech budou mít přece jen větší naději vyškolit peloton, který je pořád deset minut daleko. Žlutý Lambrecht v pelotonu nemá důvod šlapat, čeká, až Italové rozjedou stíhací závod.

V Boulogne fouká od moře a cílová rovina vede po třídě Grande Armée. Tři vojáci na kolech se teď řítí k cíli a Callens se zapomene, až ho to vynesou pod cílovou bránu na prvním místě. Marcelak je druhý, Mathieu poslední. Peloton s Lambrechtem dorazí až po sedmi minutách.

Tour má nového krále, ale co to? Kde je nákladák se žlutými dresy, pídí se organizátoři. Nikdo asi nečekal, že by se ve snadné etapě mohlo udát něco převratného, že by se snad mělo měnit pořadí

na prvních místech. Narychlo najdou náhradní trikot, sice ne oficiální, ale aspoň nažloutlý. V něm se Callens vystaví na pódium a dostane polibek od překrásné zpěvačky Line Renaudové.

Dalšího rána mu, podle jedné verze, najdou nový trikot, ale Callens je z grotesky předchozího dne v tak mrzuté náladě, že ho odmítne obléknout, přestože si za to vyslouží pokutu 3000 francouzských franků. Další verze zase říká, že trikot organizátoři toho rána sice předají týmu, ale belgický masér ho zapomene v hotelu. Ať tak, či jinak, ředitel Jacques Goddet zuří, že Belgičan zneuctil nejúžasnější závod na světě a jeho nejzářivější symbol.

Naštěstí belgický novinář Albert Van Laethem stojí na startu třetího dějství, když Callens tu pohromu zjistí. Má na sobě právě žlutý svetr, rychle ho přetáhne přes hlavu a nešťastníkovi ho půjčí. Není to dres, ale aspoň je žlutý, vyřkne a roztlačí ho do závodu.

Peloton jako by pochopil, že má rebela Callense co nejrychleji sesadit z prvního místa, z toho důvodu nebo možná jen proto, že se přepočítal, nenaskočí Belgičan do úniku na cestě do Rouenu. Ztratí tak čtvrt hodiny a s ní i vedení. Novým lídrem se stává Francouz Jacques Marinelli, při celkovém vítězství Itala Coppiho nakonec třetí.

S Callensem to jde od toho dne z kopce a v jedenácté etapě dojde mimo limit. Hlavně proto, že čeká a pak se ve zbytku etapy stará o Mathieua, tedy toho muže, kterému sebral v Boulogne-sur-Mer jeho etapový sen.

A co je snad nejhorší, jury nechá Mathieua v závodě pokračovat, zatímco Callensovi sdělí, že už má smůlu. „Celou dobu čekali, aby našli dost velkou hůl, se kterou by mě mohli bít,“ postěžuje si belgický zoufalec. „Konečně ji našli.“ Adieu, Tour de France.

Goddet pak tlačí na belgickou federaci, aby tohoto výtečníka nikdy už do týmu nevzali. Což se stane, Tour de France 1949 je jeho třetí a poslední. Ačkoliv...

V roce 1994, když je mu už sedmdesát, Tour zase jednou končí tam, kde Callens prožil svůj rozporuplný den. A protože místní starosta jeho historii zná, pozve Norberta Callense do cíle a věnuje mu tam trikot, který měl mít už o půlstoletí dřív. Opravdický maillot jaune, kterým ho tenkrát zapomněli ozdobit.